

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення методичної ради університету
28 серпня 2023 року,
протокол № 1.

Перша проректорка, голова методичної
ради університету, кандидатка наук з
державного управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН

28 серпня 2023 року

М.П.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ РЕГІОНУ»
для підготовки на другому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування
галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування
за денною формою навчання

РОЗРОБНИК:

Завідувач кафедри публічного управління та адміністрування, доктор наук з державного управління, професор
«28» серпня 2023 року

_____ Едуард ЩЕПАНСЬКИЙ

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри публічного управління та адміністрування
«28» серпня 2023 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри, доктор наук з державного управління, кандидат економічних наук,
доцент
«28» серпня 2023 року

_____ Едуард ЩЕПАНСЬКИЙ

Деканеса факультету управління та економіки,
кандидатка економічних наук, доцентка
«28» серпня 2023 року

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

ЗМІСТ

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни		–	4
	1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	–	4
	1.2.	Лекції	–	5
	1.3.	Семінарські (практичні) заняття	–	6
	1.4.	Самостійна робота студентів	–	11
	1.5.	Індивідуальні завдання	–	13
	1.6.	Підсумковий контроль	–	14
2.	Схема нарахування балів		–	16
3.	Рекомендовані джерела		–	17
	3.1.	Основні джерела	–	17
	3.2.	Допоміжні джерела	–	19
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті		–	22

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання					Заочна форма навчання						
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1.	Теоретичні основи регіоналізму. Регіональна економічна політика	15	3	2			10	15	1	1			13
2.	Наукові основи регіонального управління	14	2	2			10	15	1	1			13
3.	Концептуальні підходи в управлінні соціально-економічним розвитком регіону	14	2	2			10	15	1	1			13
4.	Економічний розвиток регіону	15	3	2			10	16	1	1			14
5.	Регулювання розвитку соціальної інфраструктури регіону	14	2	2			10	14	1	1			12
6.	Регіональні ринки	14	2	2			10	14	1	1			12
7.	Стратегії розвитку регіонів	18	2	4			12	16	1	1			14
8.	Інноваційно-інституційні форми управління розвитком регіону	16	2	2			12	15	1	1			13
	Усього:	120	18	18	-	-	84	120	8	8	-	-	104

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Теоретичні основи регіоналізму. Регіональна економічна політика	3
1.1.	Соціально-економічні регіони як об'єкти регіонального управління.	
1.2.	Сутність регіоналізму.	
1.3.	Проблеми регіонального розвитку.	
1.4.	Сутність, принципи та напрями реалізації політики регіонального розвитку.	
1.5.	Сучасні концепції державної регіональної політики.	
1.6.	Механізм реалізації регіональної економічної політики.	
2.	Наукові основи регіонального управління	2
2.1.	Суть регіонального управління як засобу реалізації державної регіональної політики.	
2.2.	Принципи та функції регіонального управління.	
2.3.	Цілі та завдання регіонального управління.	
2.4.	Правові та економічні основи регіонального управління.	
2.5.	Зарубіжний досвід організації регіонального управління.	
3.	Концептуальні підходи в управлінні соціально-економічним розвитком регіону	2
3.1.	Пріоритети в управлінні регіональним розвитком.	
3.2.	Чинники управління регіональним розвитком.	
3.3.	Соціально-економічні орієнтири та інтереси регіонального розвитку.	
3.4.	Управлінська стратегія і сценарії регіонального розвитку.	
3.5.	Наукові основи розробки концепції соціально-економічного розвитку регіону.	
4.	Економічний розвиток регіону	3
4.1.	Сутність та принципи соціально-економічного розвитку.	
4.2.	Форми відносин соціально-економічного розвитку регіону	
4.3.	Державне регулювання інвестиційної діяльності.	
4.4.	Інвестиційна привабливість регіонів України.	
4.5.	Сутність природно-ресурсного потенціалу регіону.	
5	Регулювання розвитку соціальної інфраструктури регіону	2
5.1.	Соціальна інфраструктура регіону як об'єкт регіонального управління.	
5.2.	Управління розвитком соціальної інфраструктури населених пунктів.	
5.3.	Програмно-цільовий метод управління соціальною інфраструктурою у регіонах.	
5.4.	Регулювання розвитку галузей соціально-побутової інфраструктури.	
5.5.	Регулювання розвитку галузей соціально-духовної інфраструктури.	
6.	Регіональні ринки	2
6.1.	Становлення регіональних ринкових відносин.	
6.2.	Економічне районування регіональних ринків та їх типізація.	
6.3.	Формування інфраструктури регіональних ринків та механізму їх регулювання.	
7.	Стратегії розвитку регіонів	2
7.1.	Організаційно-економічний механізм формування стратегії розвитку регіону.	
7.2.	Класифікація стратегій розвитку регіону.	
7.3.	Методичні засади розробки стратегії регіонального розвитку.	
8.	Інноваційно-інституційні форми управління розвитком регіону	2
8.1.	Агентства регіонального розвитку (АРР): сутність, напрями діяльності, зарубіжний досвід.	

8.2.	Форми регіонального розвитку продуктивних сил.	
8.3.	Публічно-приватне партнерство: сутність, принципи, ознаки,	
8.4.	підходи до класифікації.	
	Усього	18

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Тема: Теоретичні основи регіоналізму. Регіональна економічна політика.

Питання для усного опитування та дискусії

1. Соціально-економічні регіони як об'єкти регіонального управління.
2. Класифікація регіонів.
3. Сутність регіоналізму. Види регіоналізму.
4. Поняття регіоналізації.
5. Проблеми регіонального розвитку в Україні.
6. Сутність, принципи та напрями реалізації політики регіонального розвитку.
7. Характеристика напрямів політики регіонального розвитку.
8. Концепції державної регіональної політики.
9. Механізм реалізації та етапи здійснення заходів регіональної економічної політики.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: регіон; регіональне управління; регіоналізм; регіоналізація; регіональний розвиток; політика регіонального розвитку; регіональна економічна політика; місцеве самоврядування; органи виконавчої влади; місцеві державні адміністрації; державна регіональна політика; концепція державної регіональної політики.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Соціально-економічні регіони як об'єкти регіонального управління. Сутність регіоналізму. Сутність поняття „регіон”. Класифікація регіонів. Поділ України на соціально-економічні регіони. Методологічні положення соціально-економічного регіонування. Регіональні відмінності як ознаки виділення соціально-економічних регіонів. Суть соціально-економічного регіону. Основні фактори регіонування. Принципи економічного районування. Конкретні критерії процесу регіоналізації.

Проблеми регіонального розвитку. Нестабільність функціонування підприємств сфери матеріального виробництва, що супроводжується щорічним падінням фізичних обсягів виробництва продукції і виконання робіт. Загострення проблеми ефективної зайнятості групових ресурсів та щорічне підвищення рівня безробіття у всіх областях. Погіршення екологічної ситуації у багатьох регіонах. Низький рівень виконання державних регіональних програм у зв'язку з обмеженістю фінансових ресурсів.

Сутність, принципи та напрями реалізації політики регіонального розвитку. Концепція державної регіональної політики. Механізм реалізації регіональної економічної політики. Етапи здійснення заходів регіональної економічної політики.

Семінарське заняття 2

Тема: Наукові основи регіонального управління.

Питання для усного опитування та дискусії

1. Суть, принципи та функції регіонального управління.
2. Цілі, завдання регіонального управління.
3. Правові засади регіонального управління.

4. Економічні основи регіонального управління та місцевого самоврядування.
5. Зарубіжний досвід організації регіонального управління.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: регіон; регіональне управління; регіональний розвиток; політика регіонального розвитку; регіональна економічна політика; місцеве самоврядування; органи виконавчої влади; місцеві державні адміністрації; державна регіональна політика; концепція державної регіональної політики.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Сутність регіонального управління як засобу регіоналізації державної регіональної політики. Галузеве і регіональне управління.

Завдання та цілі регіонального управління. Економічні, політичні, соціальні, екологічні та науково-технічні цілі.

Правові та економічні основи регіонального управління. Системи регіонального управління. Склад місцевої державної адміністрації та правові засади її діяльності. Принципи здійснення місцевого самоврядування. Повноваження органів самоврядування. Об'єкти спільної власності територіальних громад.

Форми, функції та система органів регіонального управління. Державне, місцеве управління та місцеве самоврядування як форми регіонального управління. Інтегруюча, розподільча, стимулююча, соціальна та оптимізаційна функція регіонального управління.

Досвід організації територіального управління зарубіжних країн. Відмінності між країнами в адміністративно територіальному поділі. Державні органи окремих країн, що здійснюють політику регіонального розвитку.

Семінарське заняття 3

Тема: Концептуальні підходи в управлінні соціально-економічним розвитком регіону.

Питання для усного опитування та дискусії

1. Пріоритети в управлінні регіональним розвитком
2. Чинники управління регіональним розвитком.
3. Соціально-економічні орієнтири та інтереси регіонального розвитку.
4. Управлінська стратегія і сценарії регіонального розвитку.
5. Наукові основи розробки концепції соціально-економічного розвитку регіону.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: пріоритет; чинники; соціально-економічні орієнтири; управлінська стратегія; сценарій регіонального розвитку; чинники джерел; чинники умов; чинники обмежень; міжгалузеві чинники; внутрішньопоселенські чинники; якісні чинники; загальноекономічні пріоритети; галузеві пріоритети; внутрішньогалузеві пріоритети; внутрішньовиробничі пріоритети; територіальні пріоритети; функції пріоритетів.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Пріоритети в управлінні соціально-економічним розвитком. Об'єктивна необхідність визначення пріоритетності. Пріоритети в залежності від ієрархічного рівня. Цілі і функції пріоритетів. Групи показників визначення пріоритетності: цільові, ресурсні, показники ефективності, власне пріоритетності.

Соціально-економічні орієнтири та інтереси соціально-економічного розвитку регіону. Характерні ознаки зростання значення управління соціально-економічним розвитком регіону. Головна функція соціально-економічних орієнтирів. Функції, які виконують соціально-економічні орієнтири. Найважливіші блоки соціально-економічних орієнтирів. Соціальні суб'єкти як носії територіальних інтересів. Суб'єкти галузевих інтересів.

Управлінська стратегія і сценарії соціально-економічного розвитку регіону. Суть управлінської стратегії та її концептуальні спрямування. Складові характеристики управлінської стратегії. Сценарний підхід у визначенні перспектив соціально-економічного розвитку регіонів. Послідовність розробки сценарію, виходячи із проблеми. Послідовність розробки сценарію розвитку господарства регіону, виходячи з його потенційних можливостей. Основні компоненти векторного критерію у відображенні різних інтересів. Взаємозалежні та взаємовизначальні елементи політики соціально-економічного розвитку регіону.

Суть і порядок розробки концепції соціально-економічного розвитку регіону. Концепція як початковий етап наукового обґрунтування соціально-економічного розвитку території. Мотивація розробки концепції. Послідовність розробки концепції.

Семінарське заняття 4 **Тема: Економічний розвиток регіону**

Питання для усного опитування та дискусії

1. Сутність та принципи соціально-економічного розвитку.
2. Форми відносин соціально-економічного розвитку регіону.
3. Регулювання підприємницької діяльності в регіоні.
4. Державне регулювання інвестиційної діяльності.
5. Інвестиційна привабливість регіонів України.
6. Природно-ресурсний потенціал регіону.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: соціальна політика; структурна політика; інвестиційна політика; концепція, регіональний господарський механізм; місцевий бюджет; регіональний бюджет; механізм формування місцевих бюджетів; податкова політика регіону; підприємницька діяльність; ринкова інфраструктура; кластерні об'єднання; соціально-економічний розвиток; інвестиції.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Теоретичні основи управління соціально-економічним розвитком регіону. Форми і методи управління соціально-економічним розвитком. Регулювання розвитку економічної сфери в регіоні: промисловість, сільське господарство, транспорт і зв'язок, розвиток малого та середнього бізнесу в регіоні.

Нові форми відносин і соціально-економічного розвитку регіону. регіональної власності. муніципальну власність. орендний договір. територіальна асоціація власників.

Сутність регіонального бюджету та джерела його формування. Регіональні фінанси як економічна категорія. Складові кошти регіональних фінансів. Критерії визначення мінімальних розмірів місцевих бюджетів. Економічне призначення регіональних бюджетів. Джерела основних закріплених доходів регіональних бюджетів. Регулювання регіональної бюджетної системи. Першочергові витрати місцевих бюджетів. Проблема дотацій, субсидій, субвенцій. Комплексний підхід до аналізу формування регіональної фінансової системи. Зведений фінансовий баланс. Прогноз розвитку бюджету. Позабюджетні фонди регіону.

Регулювання підприємницької діяльності в регіоні. Нові виробничі системи у розвитку регіональної економіки – кластерні об'єднання.

Державне регулювання інвестиційної діяльності. Поняття інвестицій, види інвестицій. Становлення регіональної інвестиційної політики в Україні. Проблеми вдосконалення політики залучення іноземних інвесторів. Напрями та принципи здійснення регіонального інвестиційного процесу.

Інвестиційна привабливість регіонів України. Методики визначення інвестиційної привабливості регіонів. Рейтинг міст і регіонів України.

Сутність природно-ресурсного потенціалу регіону. Управління регіональним природокористуванням.

Семінарське заняття 5

Тема: Регулювання розвитку соціальної інфраструктури регіону.

Питання для усного опитування та дискусії

1. Соціальна інфраструктура регіону як об'єкт регіонального управління.
2. Програмно-цільовий метод управління соціальною інфраструктурою у регіонах.
3. Регулювання розвитку галузей соціально-побутової інфраструктури.
4. Регулювання розвитку галузей соціально-духовної інфраструктури.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: соціальна інфраструктура; громадські фонди споживання; нормативний споживчий бюджет; роздрібний товарооборот; житлово-комунальне господарство; побутове обслуговування; транспорт і засоби зв'язку; освіта; культура; показники діяльності закладів охорони здоров'я.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Соціальна інфраструктура регіону як об'єкт регіонального управління. Сутність і зміст соціальної інфраструктури. Класифікація галузей та основних об'єктів соціальної інфраструктури. Основні організаційно-правові форми господарювання. Фінансове забезпечення функціонування об'єктів соціальної інфраструктури.

Управління розвитком соціальної інфраструктури населених пунктів. Основні принципи управління соціальною сферою. Варіанти управління об'єктами соціального призначення.

Програмно-цільовий метод управління соціальною інфраструктурою у регіонах. Форми управління комплексним розвитком територій. Структура державного управління соціально-економічним розвитком. Статут територіальної громади.

Регулювання розвитку галузей соціально-побутової інфраструктури. Торгівля і громадське харчування. Житлово-комунальне господарство. Побутове обслуговування. Пасажирський транспорт і засоби зв'язку.

Регулювання розвитку галузей соціально-духовної інфраструктури. Освіта і наука. Культура. Охорона здоров'я, фізкультура і спорт.

Семінарське заняття 6

Тема: Регіональні ринки.

Питання для усного опитування та дискусії

1. Становлення регіональних ринкових відносин.
2. Економічне районування регіональних ринків та їх типізація.
3. Формування інфраструктури регіональних ринків та механізму їх регулювання.
4. Міжрегіональні економічні зв'язки.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: ринок; суб'єкти ринку; регіональні ринки; економічне районування; ринкова інфраструктура; міжрегіональні зв'язки.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Суть та роль регіональних ринків у соціально-економічному розвитку регіонів. Ринкові відносини як передумова формування регіональних ринків. Ринкові фактори розвитку ринкових відносин. Нові учасники ринкових відносин.

Типи та економічне районування регіональних ринків. Ознаки класифікації регіональних ринків. Види регіональних ринків. Районування сфери обігу. Об'єктивні протиріччя регіональної економіки.

Формування інфраструктури та економічного механізму регулювання регіональних ринків. Складові регіонального механізму регулювання регіональних ринків.

Формування міжрегіональних зв'язків регіональних ринків. Міжрегіональні економічні зв'язки. Оцінка ввозу – вивозу в світових цінах.

Семінарське заняття 7

Тема: Стратегії розвитку регіонів.

Питання для усного опитування та дискусії

1. Організаційно-економічний механізм формування стратегії розвитку регіону.
2. Класифікація стратегій розвитку регіону.
3. Методичні засади розробки стратегії регіонального розвитку.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: регіон; стратегія; регіональний розвиток, SWOT та PEST-аналіз.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Порядок розроблення проекту стратегічного розвитку регіону. Методичні основи розробки стратегії розвитку територіальної громади.

Етапи складання стратегії. Аналіз основних тенденцій та існуючих проблем розвитку територіальної громади.

Визначення та оцінка конкурентних переваг і обмежень перспективного розвитку територіальної громади. Прогнозування довгострокового розвитку територіальної громади. Першочергові цілі та оперативні завдання розвитку територіальної громади.

Семінарське заняття 8

Тема: Стратегії розвитку регіонів.

Робота в малих групах

Завдання: Провести аналіз стартових умов розробки стратегії регіонального розвитку. Дане завдання виконати за допомогою Методичних засад розробки стратегії регіонального розвитку із використанням методів SWOT та PEST-аналізу.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: регіон; стратегія; регіональний розвиток, SWOT та PEST-аналіз.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Порядок розроблення проекту стратегічного розвитку регіону. Методичні основи розробки стратегії розвитку територіальної громади.

Етапи складання стратегії. Аналіз основних тенденцій та існуючих проблем розвитку територіальної громади.

Семінарське заняття 9

Тема: Інноваційно-інституційні форми управління розвитком регіону.

Питання для усного опитування та дискусії

1. Еволюція агентств регіонального розвитку (АРР): зарубіжний досвід.
2. Філософія та основні напрямки діяльності АРР.
3. Аналіз організаційно-правових форм АРР в Україні.
4. Форми регіонального розвитку продуктивних сил.
5. Публічно-приватне партнерство: сутність, принципи, ознаки, підходи до класифікації.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: регіон; стратегія; регіональний розвиток; агентство регіонального розвитку; напрямки діяльності АРР; організаційно-правові форми; місцеві органи влади; регіональні органи влади; спеціальні економічні зони; території пріоритетного розвитку; науково-технологічні парки; публічно-приватне партнерство.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

Еволюція агентств регіонального розвитку (АРР): зарубіжний досвід. АРР Нідерландів та Бельгії. Досвід Італії. Практика створення Агентств в країнах Центральної та Східної Європи. Філософія діяльності АРР. Різноманітність визначень агентства регіонального розвитку. Основні напрямки діяльності АРР. Аналіз організаційно-правових форм АРР в Україні. Громадські та благодійні організації. Взаємодія місцевих та регіональних органів влади.

Нові форми регіонального розвитку продуктивних сил: спеціальні (вільні) економічні зони (СВЕЗ), території пріоритетного розвитку, регіональні науково-технологічні парки.

Сутність та принципи публічно-приватного партнерства. Ознаки публічно-приватного партнерства. Підходи до класифікації публічно-приватного партнерства. Моделі публічно-приватного партнерства: поняття, загальна характеристика. Правова природа публічно-приватного партнерства. Форми контрактів публічно-приватного партнерства. Нормативно-правова база публічно-приватного партнерства. Основні положення Закону України «Про державно-приватне партнерство». Законодавче забезпечення здійснення публічно-приватного партнерства. Нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України щодо регулювання питань публічно-приватного партнерства. Механізми регулювання публічно-приватного партнерства. Види регулювання відносин публічно-приватного партнерства. Методичні підходи до визначення ефективності публічно-приватного партнерства.

Поточний контроль у формі тестових завдань.

1.4. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студента є однією з основних складових оволодіння навчальним матеріалом і виконується в позааудиторний час, передбачений тематичним планом навчальної дисципліни. Під час вивчення навчальної дисципліни студенти повинні навчитися самостійно мислити, поглиблювати засвоєні теоретичні знання, опанувати практичні навички.

Тема: Теоретичні основи регіоналізму. Регіональна економічна політика. Наукові основи регіонального управління.

1. Проблеми регіонального розвитку в Україні.
2. Концепція державної регіональної політики.
3. Механізм реалізації регіональної економічної політики.
4. Етапи здійснення заходів регіональної економічної політики.
5. Правові основи регіонального управління.
6. Зарубіжний досвід організації регіонального управління (Франція, Німеччина, США, Польща)

Питання для самоконтролю

1. В чому полягає сутність регіону?
2. Як класифікуються регіони?
3. Охарактеризуйте напрями політики регіонального розвитку.
4. Назвіть основні принципи регіонального управління.
5. Дайте характеристику завдань регіонального управління.
6. Розкрийте сутність економічних основ регіонального управління.
7. Охарактеризуйте зарубіжний досвід організації регіонального управління.

Тема: Концептуальні підходи в управлінні соціально-економічним розвитком регіону. Економічний розвиток регіону.

1. Пріоритети в управлінні регіональним розвитком.
2. Охарактеризувати чинники управління регіональним розвитком.
3. Дайте характеристику управлінської стратегії і сценаріїв регіонального розвитку.
4. Соціально-економічні орієнтири.
5. Регіональні фінанси.
6. Місцеві бюджети.
7. Кластерні об'єднання.
8. Державне регулювання інвестиційної діяльності.
9. Сутність природно-ресурсного потенціалу регіону.
10. Інвестиційний паспорт регіону.

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте сутність поняття «пріоритети управління».
2. Як класифікуються чинники управління регіональним розвитком?
3. Які основні елементи включає управлінська стратегія?
4. Яка організаційна схема побудови сценарію регіонального розвитку?
5. Розкрийте сутність понять: інвестиції, інвестування, інвестиційна діяльність.
6. Методика визначення інвестиційної привабливості.
7. Наведіть складові місцевих бюджетів.
8. Розкрийте сутність природно-ресурсного потенціалу.
9. Наведіть головні шляхи інвестування регіону.

Тема: Регулювання розвитку соціальної інфраструктури регіону. Регіональні ринки.

1. Сутність та зміст соціальної інфраструктури.
2. Основні організаційно-правові форми господарювання.
3. Фінансове забезпечення функціонування об'єктів соціальної інфраструктури.
4. Система управління соціальною інфраструктурою.
5. Варіанти управління об'єктами соціального призначення.
6. Суть і зміст поняття розселення.
7. Форми та основні етапи розвитку поселенської мережі.

8. Функції територіальної громади населеного пункту.
9. Програмно-цільовий метод управління соціальною інфраструктурою у регіонах.
10. Управління соціальною інфраструктурою в зарубіжних країнах.
11. Економічне районування регіональних ринків та їх типізація.
12. Формування інфраструктури регіональних ринків та механізму їх регулювання.

Питання для самоконтролю

1. Що таке соціальна інфраструктура, які особливості її функціонування?
2. Яке функціональне призначення соціальної інфраструктури?
3. Наведіть види класифікації елементів соціальної інфраструктури та дайте їх характеристики.
4. Які основні організаційно-правові форми господарювання в галузях соціальної інфраструктури?
5. Які основні джерела фінансування об'єктів соціальної інфраструктури?
6. Які основні принципи управління соціальною сферою?
7. Що передбачає удосконалення механізму управління об'єктами соціальної інфраструктури?
8. Розкрийте сутність поняття «розселення».
9. Що таке сільська поселенська мережа?
10. Які Ви знаєте основні етапи розвитку сільської поселенської мережі?
11. У чому полягає специфіка та переваги програмно-цільового методу управління?
12. Дайте характеристику управління соціальною інфраструктурою в зарубіжних країнах.

Тема: Стратегії розвитку регіонів. Інноваційно-інституційні форми управління розвитком регіону.

1. Методичні засади розробки стратегії регіонального розвитку.
2. Аналіз організаційно-правових форм АРР в Україні.
3. Спеціальні економічні зони.
4. Території пріоритетного розвитку.
5. Кластерні об'єднання.
6. Публічно-приватні партнерства в Україні.

Питання для самоконтролю

1. Як класифікуються стратегії розвитку регіону?
2. Розкрийте сутність агентств регіонального розвитку.
3. Яким чином здійснюється взаємодія місцевих та регіональних органів влади в АРР?
4. Який механізм формування стратегії розвитку регіону?
5. Філософія діяльності АРР.
6. Які основні напрями діяльності АРР?
7. В чому полягають особливості спеціальних економічних зон?
8. Дайте характеристику територій пріоритетного розвитку.
9. Охарактеризуйте регіональні науково-технологічні структури.
10. Наведіть приклади позитивних практик створення ППП за кордоном.
11. Який алгоритм створення ППП в Україні?

1.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання передбачаються у формі рефератів-оглядів. Завдання обирається студентом на початку семестру і виконується за ustalеними вимогами.

1.5.1. Основні вимоги до написання рефератів-оглядів

При виконанні індивідуального завдання необхідно взяти до уваги, що реферат (лат. refero – доношу, повідомляю, переказую) – це короткий переказ змісту наукової роботи, книги або вчення, оформлене у вигляді письмової публічної доповіді; доповідь на задану тему, зроблена на основі критичного огляду відповідних джерел інформації (наукових праць, літератури по темі).

Зі свого боку, реферат-огляд складається на основі декількох джерел і зіставляє різні точки зору з досліджуваного питання.

Реферат-огляд, незалежно від теми, містить визначені реквізити: титульна сторінка встановленого зразка, вступ, розділи, висновки, список використаних джерел і додатки (у разі необхідності).

Обов'язково в тексті повинні бути посилання на джерела, що були використані при написанні реферату. Посилання подаються у квадратних дужках з вказівкою номера джерела, за яким воно внесене у список використаних джерел, та сторінки (якщо подається точна цитата або числові дані), наприклад [3, с.8].

Технічні вимоги: текст має бути набраний шрифтом Times New Roman, 14 кеглем через 1,5 інтервали. Поля: верхнє – 2,0 см, нижнє – 2,0 см, лівє – 3,0 см, правє – 1,0 см. Загальний обсяг реферату-огляду – до 15 сторінок формату А4.

1.5.2. Теми рефератів-оглядів

1. Механізм реалізації регіональної економічної політики.
2. Соціально-економічні орієнтири та інтереси регіонального розвитку.
3. Сутність програмного підходу до регіонального розвитку.
4. Управління розвитком соціальної інфраструктури населених пунктів.
5. Міжрегіональні економічні зв'язки.
6. Інфраструктура регіону: сутність, ознаки та основні види.
7. Шляхи вдосконалення інфраструктурного забезпечення регіонів України.
8. Становлення регіональної інвестиційної політики в Україні.
9. Інвестиційна привабливість регіонів.
10. Нові виробничі системи у розвитку регіональної економіки – кластерні об'єднання.

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку. Структура залікового білету включає 60 тестових питань.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Сутність поняття регіон. Типи регіонів.
2. Сутність регіоналізму.
3. Регіоналізація та її основні види.
4. Основні проблеми регіонального розвитку в Україні.
5. Сутність види та напрями реалізації політики регіонального розвитку.
6. Блоки політики регіонального розвитку.
7. Концепція нової державної регіональної політики України.
8. Сутність та механізм реалізації регіональної економічної політики.
9. Завдання регіональної політики України, визначені державною концепцією.
10. Етапи здійснення заходів регіональної економічної політики.
11. Суть регіонального управління як засобу реалізації державної регіональної політики.
12. Галузеве та регіональне управління.
13. Принципи та функції регіонального управління.
14. Основні цілі регіонального управління.
15. Сутність місцевого самоврядування. Принципи здійснення місцевого

самоврядування.

16. Місцеві державні адміністрації, їх склад та правові засади діяльності.
17. Економічні основи регіонального управління.
18. Повноваження органів місцевого самоврядування в соціально-економічній сфері.
19. Пріоритети в управлінні соціально-економічним розвитком.
20. Групи показників визначення пріоритетності.
21. Чинники управління регіональним розвитком.
22. Соціально-економічні орієнтири та їх головна функція.
23. Блоки соціально-економічних орієнтирів.
24. Соціально-економічні інтереси регіонального розвитку.
25. Суть управлінської стратегії та складові її характеристики.
26. Сценарний підхід у визначенні перспектив соціально-економічного розвитку регіонів. Послідовність розробки сценарію.
27. Суть і порядок розробки концепції соціально-економічного розвитку регіону.
28. Форми відносин соціально-економічного розвитку регіону.
29. Регіональний господарський механізм.
30. Фінансові ресурси регіону.
31. Бюджетна політика регіону.
32. Податкова політика регіону.
33. Регулювання підприємницької діяльності в регіоні.
34. Нові виробничі системи у розвитку регіональної економіки – кластерні об'єднання.
35. Сутність та принципи соціально-економічного розвитку.
36. Державне регулювання інвестиційної діяльності.
37. Становлення регіональної інвестиційної політики в Україні.
38. Напрями та принципи здійснення регіонального інвестиційного процесу.
39. Об'єкти регіональної інвестиційної діяльності.
40. Інвестиційний паспорт регіону.
41. Інвестиційна привабливість регіонів.
42. Інвестиційний рейтинг міст та регіонів України.
43. Сутність природно-ресурсного потенціалу регіону.
44. Управління регіональним природокористуванням.
45. Сутність і зміст соціальної інфраструктури.
46. Класифікація галузей та основних об'єктів соціальної інфраструктури.
47. Управління розвитком соціальної інфраструктури населених пунктів.
48. Регулювання розвитку галузей соціально-побутової інфраструктури.
49. Регулювання розвитку галузей соціально-духовної інфраструктури.
50. Становлення регіональних ринкових відносин.
51. Економічне районування регіональних ринків та їх типізація.
52. Формування інфраструктури регіональних ринків та механізму їх регулювання.
53. Міжрегіональні економічні зв'язки.
54. Організаційно-економічний механізм формування стратегії розвитку регіону.
55. Класифікація стратегій розвитку регіону.
56. Методичні засади розробки стратегії регіонального розвитку.
57. Філософія діяльності АРР.
58. Основні напрями діяльності АРР.
59. Аналіз організаційно-правових форм АРР в Україні.
60. Взаємодія місцевих та регіональних органів влади в АРР.
61. Нові форми регіонального розвитку продуктивних сил (СЕЗ, ТПР, регіональні науково-технологічні парки).
62. Сутність та принципи публічно-приватного партнерства.
63. Підходи до класифікації публічно-приватного партнерства.
64. Моделі публічно-приватного партнерства: поняття, загальна характеристика.
65. Механізми регулювання публічно-приватного партнерства.

1.6.2. Приклад тестового завдання

Регіоналізм – це :

А) підхід до розгляду та вирішення економічних, соціальних, політичних та інших проблем під кутом зору інтересів та потреб того чи іншого регіону або сукупності регіонів

Б) спосіб розгляду та вирішення проблем того чи іншого регіону

В) підхід до аналізу та вирішення економічних, соціальних, політичних та інших проблем всієї сукупності регіонів

Г) метод розгляду та вирішення економічних, соціальних, політичних та інших проблем всієї сукупності регіонів

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми на рисунку 2.1.

Рисунок 2.1 Схема нарахування балів студентам за результатами навчання

2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 9 лекційних занять за денною формою навчання.

Отже, студент може набрати під час лекцій таку кількість балів:

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій								
			1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Денна	9	1,1	2,2	3,3	4,4	5,5	6,6	7,7	8,8	10

2.3. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 9 семінарських занять за денною формою навчання.

За результатами семінарського (практичного, лабораторного) заняття кожному студенту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів наведені у п. 4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (в редакції рішення вченої ради від 28 серпня 2020 року, протокол № 1).

2.4. Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу студентів наведено в таблиці:

№ з/п	8 тем	Номер теми								Усього балів
		1	2	3	4	5	6	7	8	
1.	Максимальна кількість балів за самостійну роботу	2	2	2	2	3	3	3	3	20
	Усього балів									20

3. Рекомендовані джерела

3.1. Основні джерела

1. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 р., № 5203-VI / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>.

2. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 р., № 4572-VI / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>.

3. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 05.10.2000 р., № 2017-III / Верховна Рада України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2017-14>.

4. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р., № 889-VIII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/889-19>.

5. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 11.09.2003 р., № 1160-IV / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1160-15>.

6. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 р., № 393/96-ВР / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/393/96-вр>.

7. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р., № 280/97-ВР / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.

8. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 р., № 586-XIV / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.

9. Про органи самоорганізації населення: Закон України від 11.07.2001 р., № 2625-III / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2625-14>.

10. Про соціальні послуги: Закон України від 19.06.2003 р., № 966-IV / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/966-15>.

11. Абакуменко О.В. Стратегія і тактика удосконалення політики сталого розвитку України в контексті євроінтеграційних процесів : колект. монографія : [у 2 т.]. Т. 1. [Політика

- сталого розвитку в контексті економічної безпеки України] / О.В. Абакуменко, О. І. Гонта, С. В. Гонта, М.В. Дубина, М. М. Забаштанський. Ніжин, 2015. 339 с.
12. Аванесов Н.Е. Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка : підручник. Харків. нац. ун-т буд-ва та архітектури. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 223 с.
13. Адміністративний менеджмент: конспект лекцій / В.В. Стільник, Н.С. Зінгаєва. Миколаїв: МНАУ, 2019. 102 с.
14. Вороніна Ю.Є. Теорія та практика публічного управління та адміністрування: навчальний посібник. Мелітополь: ТОВ «Колор Принт», 2020. 204 с.
15. Герасимчук З.В., Вахович І.М. Організаційно-економічний механізм формування та реалізації стратегії розвитку регіону. Луцьк: ЛДТУ. 2002. 248с.
16. Лібанова Е.М. Соціально-економічний потенціал сталого розвитку України та її регіонів [Текст] : нац. доп. / за ред. акад. НАН України Е. М. Лібанової, акад. НААН України М. А. Хвесика ; НАН України, Від-ня економіки, Держ. установа "Ін-т економіки природокористування та сталого розвитку НАН України". Київ : ДУ ІЕПСР НАН України, 2014. 775 с.
17. Матвієнко Р.О. Методологічні основи регіональної політики в управлінні розвитком національної економіки : монографія. ПВЕЗ "Екон.-технол. ун-т". Бровари : ПВНЗ "Екон.-технол. ун-т", 2014. 351 с.
18. Мельник А.Ф. Державне та регіональне управління : навч. посіб. / А.Ф. Мельник, А. Ю. Васіна, О. П. Дудкіна; ред.: А. Ф. Мельник. - Тернопіль : Економічна думка ТНЕУ, 2014. 450 с.
19. Миронова Т.Л., Добровольська О.П. Управління розвитком регіону [навч. посіб.], 2006. 328с.
20. Небава М.І., Ткачук Л.М. Управління регіональним розвитком: електронний навчальний посібник. URL : https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/fmib/25nebava_upravlinnya_regionalnym_rozvytkom/
21. Основи регіонального управління в Україні : підручник // авт.-упоряд. : В.М. Вакуленко, М. К. Орлатий, В. С. Куйбіда та ін.; за заг. ред. В.М.Вакуленка, М.К. Орлатого. К. : НАДУ, 2012. 576 с.
22. Особливості публічного управління та адміністрування: навчальний посібник / В.Д. Бакуменко, І.С. Бондар, В.Г. Горник, В.В. Шпачук; Міністерство культури України; Київський національний університет культури і мистецтв. Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. 252 с.
23. Публічне управління: термінологічний словник / уклад.: О.Л. Корольчук, В.С. Куйбіда, М.М. Білинська, О.М. Петроє та ін.; за заг. ред. В.С. Куйбіди, М.М. Білинської, О.М. Петроє. Київ: НАДУ, 2018. 224 с.
24. Регіональне управління : навч. посіб. / М. М. Іжа, Л. Л. Приходченко , С.Є. Саханенко та ін. ; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2020. 652 с.
25. Регіональне управління : підручник / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В.М. Вакуленка, М. К. Орлатого. К. : НАДУ, 2014. 740 с.
26. Сімків Л.Є. Управління регіональним розвитком : навч. посіб. Івано-Франків. нац. ун-т нафти і газу. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2021. 340 с.
27. Стеченко Д.М. Управління регіональним розвитком. К. "Вища школа", 2000. 222с.
28. Топчієв О.Г., Мальчикова Д.С., Яворська В.В. Т 58 Регіоналістика: географічні основи регіонального розвитку і регіональної політики. Навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 372 с.
29. Щепанський Е.В. Державне регулювання розвитку туристично-рекреаційної сфери в Україні: теорія, методологія та практика: монографія; Хмельницький університет управління та права. Хмельницький: Вид-во ХУУП, 2018. 326 с.

7.2. Допоміжні джерела

30. Актуальні проблеми публічного управління та адміністрування: колективна монографія / за редакцією Н.Б. Кирич; Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя. Тернопіль: Паляниця В.А., 2020. 267 с.
31. Басанцов І.В. Модернізація системи державного фінансового контролю в Україні. *Економічний часопис-XXI*. 2014. № 1–2 (1). С. 78–81. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecchado_2014_1-2%281%29_21.
32. Биркович Т.І., Биркович В.І., Кабанець О.С. Механізми публічного управління у сфері цифрових трансформацій. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2019. № 9. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1488>.
33. Брюшкова Н.О., Ніколюк О.В., Удовиця О.Ф. Особливості прийняття управлінських рішень в публічному управлінні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 3. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1605>.
34. Буханевич О.М. Закордонний досвід надання адміністративних послуг. *Митна справа*. 2014. № 6 (2.1). С. 222–229. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ms_2014_6%282.1%29_41.
35. Ганущин С.Н. Теоретико-методологічні аспекти застосування краудсорсингу та краудфандингу в практиці публічного адміністрування. *Ефективність державного управління*. 2015. Вип. 43. С. 81–90. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2015_43_12.
36. Гнатенко А. Стратегічне планування у сфері державного управління: концептуальні підходи. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2013. Вип. 3. С. 51–60. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dums_2013_3_9.
37. Дзюндзюк В.Б., Мельтюхова Н.М. та ін. Публічне адміністрування в Україні: навчальний посібник. Харків: Магістр, 2011. 306 с.
38. Дробязко О.М. Методичні підходи до вдосконалення існуючих механізмів прийняття управлінських рішень в умовах публічного адміністрування. *Держава та регіони. Серія «Державне управління»*. 2014. № 3. С. 46–50. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drdu_2014_3_12.
39. Касич А.О., Харченко Т.О. Стратегічний менеджмент суб'єктів публічної сфери. *Економіка та держава*. 2017. № 2. С. 16–18. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecde_2017_2_6.
40. Коврига О.С. Взаємодія органів державної влади з громадськістю в системі державного управління України. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського: Серія «Державне управління»*. 2020. Т. 31 (70). № 2. С. 109–114. URL: http://www.pubadm.vernadskeyournals.in.ua/journals/2020/2_2020/20.pdf.
41. Козак В. Стратегічні аспекти реформування публічного управління в Україні в умовах децентралізації. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2017. Вип. 1. С. 27–34. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dums_2017_1_6.
42. Козаченко Т.П. Сучасна парадигма екологізації публічного управління. *Ефективність державного управління*. 2018. Вип. 1. С. 107–116. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2018_1_14.
43. Кравченко Л.А. Стратегічне планування як інституційний механізм публічного управління розвитком регіональної системи професійно-технічної освіти. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Публічне управління та адміністрування*. 2022. Т. 33(72), № 3. С. 98-103.
44. Куліш І.М. Державне управління регіональним розвитком України в контексті європейської інтеграції: монографія. Львів. регіон. ін-т держ. Управління НАДУ при Президентіві України. Л. : ЛРІДУ НАДУ, 2011. 252 с.
45. Лис А.Б. Світовий досвід надання послуг населенню державними і самоврядними органами влади. *Аспекти публічного управління*. 2015. № 9. С. 43–50. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aplup_2015_9_8.
46. Луциків І.В., Котовська І.В. Стратегічне управління як інструмент розвитку суб'єктів публічної сфери в Україні. *Галицький економічний вісник*. 2018. № 1. С. 19–27. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gev_2018_1_5.
47. Мельниченко Г.М., Гончаренко М.Ф., Безчасний О.У. Управління інноваційним

розвитком регіону на основі використання його здатності до самоорганізації в умовах сталого розвитку. *Вчені записки університету "КРОК". Серія : Економіка*. 2020. Вип. 2. С. 144-151.

48. Нагорна І.В. Оптимізація інструментів державного управління регіональним розвитком в умовах децентралізації *Державне будівництво*. 2019. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2019_2_12

49. Оболенський О.Ю., Обушна Н.І. Аудит, контроль і моніторинг у системі публічного управління. *Ефективність державного управління*. 2014. Вип. 41. С. 115–124. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2014_41_14.

50. Осадчий Д.О., Хитра О.В. Публічне управління у сфері регулювання міграційних потоків на ринку праці. *Публічне управління в Україні: виклики сьогодення та глобальні імперативи*: збірник тез III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Хмельницький, 8 лютого 2024 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2024. С. 184–189.

51. Пашкевич М.С. Проблеми управління соціально-економічним та екологічним розвитком регіонів та ризику виникнення територіальних депресій. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2021. № 4. С. 32-40.

52. Петрук І.П. Концептуальні підходи до антикризового управління регіональним розвитком. *Інноваційна економіка*. 2020. № 3-4. С. 105-112.

53. Пила В. І., Щепанський Е. В. Окремі аспекти оптимізації функцій державного управління в контексті проведення адміністративної реформи. *Університетські наукові записки. Часопис ХУУП*. 2012. № 4. С. 431-439.

54. Публічне управління розвитком регіонів у процесі побудови сервісно-орієнтованої держави: теорія, методологія та практика : колект. монографія; за заг. ред. Н.В. Васильєвої, О. І. Васильєвої ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. Київ : НАДУ, 2018. 303 с.

55. Романова А. А., Щепанський Е. В. Районування як інструмент ефективного стратегічного управління розвитком туристичної індустрії країни. *Університетські наукові записки. Часопис ХУУП*. 2018. № 1. С. 200-213.

56. Руденко О. Публічне управління розвитком аграрної сфери: регіональний контекст: монографія. Нац. ун-т "Чернігів. політехніка". Чернігів : НУ "Чернігів. політехніка", 2022. 327 с.

57. Скиба М.В. Концептуальні засади публічного управління соціально-економічним розвитком регіону. *Регіональна економіка*. 2020. № 3. С. 35-45.

58. Стратегії та технології розвитку корпорацій: монографія / за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. О.М. Полінкевич. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 416 с.

59. Ткач С.М. Управління розвитком міст на засадах концепції Smart City у Західному регіоні України. *Регіональна економіка*. 2021. № 2. С. 91-99.

60. Фінансово-управлінські аспекти інноваційно-інвестиційного розвитку підприємництва в національній економіці : колективна монографія / за заг. і наук. ред. д.е.н., проф. В.П. Синчака. Хмельницький: ХУУП. 2017. 373 с.

61. Хитра О.В. Агломерація економічної активності як важливий фактор регіонального розвитку і нарощування соціального капіталу територій в умовах європейської інтеграції. *Публічне управління в Україні: виклики сьогодення та глобальні імперативи*: збірник тез III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Хмельницький, 18 травня 2023 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2023. С. 214–217.

62. Хитра О.В., Корнійчук А.В. Зміна підходів до регулювання зовнішньоекономічної діяльності в умовах воєнного стану. *Ефективність міжнародної економічної інтеграції*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 3 листопада 2023 р.). Львів – Торунь: Liha-Pres, 2023. С. 106–110.

63. Хитра О.В. Ефективна соціальна політика як ознака синергетичності сучасного суспільства. *Economy and Human-Centrism: the Modern Foundation for Human Development*: International scientific conference (April 24th, 2020. Leipzig, Germany). Riga, Latvia: "Publishing House "Baltija Publishing", 2020. pp. 102–106.

64. Хитра О.В. Орієнтири зовнішньоекономічної політики України в умовах воєнного

стану та з урахуванням вимог поствоєнного відновлення економіки. *From the Baltic to the Black Sea: the Formation of Modern Economic Area: Proceedings of the VII International Scientific Conference* (December 1–2, 2023. Riga, Latvia). Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2023. pp. 121–125.

65. Хитра О.В. Роль публічного управління у регулюванні ринку праці України. *Публічне управління в Україні: виклики сьогодення та глобальні імперативи*: збірник тез III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Хмельницький, 8 лютого 2024 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2024. С. 200–205.

66. Чуріканова О. Ю. Управління регіональним розвитком і формування регіональної політики: теорія та практика застосування: монографія. Запоріжжя : Класичний приватний університет, 2020. 387 с.

67. Щепанський Е. В. Впровадження сучасних інноваційних технологій надання державних і муніципальних послуг. *Вісник Національного університету цивільного захисту України*. Серія: Державне управління. 2021. Вип. 1 (14). С. 288–297.

68. Щепанський Е. В., Грабар Н. С. Державне управління соціально-економічними ризиками: парадигма сутнісно-організаційних аспектів в умовах діджиталізації. *Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління* : електронне наукове видання. 2021. № 4 (16) серпень. С. 161-166.

69. Щепанський Е. В. Інноваційні тенденції розвитку «електронного уряду»: світовий досвід. *Вісник Національного університету цивільного захисту України*. Серія: Державне управління. 2020. Вип. 2 (13). С. 629–638.

70. Щепанський Е.В. Інституціонально-організаційний механізм публічного управління у сфері екологічної безпеки в контексті реформування екологічної політики України. *Вісник Національного університету цивільного захисту України*. Серія: Державне управління. 2023. Вип. 2 (9). С. 285–301.

71. Щепанський Е.В. Концептуальні засади державного регулювання промисловості на основі нової промислової політики. *Університетські наукові записки*. 2021. №1 (79). С. 197-205.

72. Щепанський Е. В. Концептуальні засади модернізації антикризового державного регулювання у сфері національної безпеки України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2022. № 15-16. С. 81-87. URL: <https://nayka.com.ua/index.php/investplan/issue/view/22/20>

73. Щепанський Е. В. Організаційно-економічний механізм взаємодії національної економіки та промислового сектора. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2021. № 5. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=2080>.

74. Щепанський Е. В. Програмно-цільовий метод державного регулювання розвитком туристично-рекреаційної сфери. *Університетські наукові записки*. *Часопис ХУУП*. 2017. № 4. С. 10-22.

75. Щепанський Е. В. Теоретико-методичні аспекти удосконалення програмно-планового управління розвитком регіонального туризму за умов децентралізації. *Університетські наукові записки*. *Часопис ХУУП*. 2021. № 3. С. 37-49.

76. Щепанський Е. В. Туристично-рекреаційний комплекс Хмельниччини: теорія, практика, перспективи: навчальний посібник. Хмельницький: ХУУП. 2012. 156 с.

77. Якобчук В.П., Тищенко С.В., Пугачова Н.С. Інноваційні підходи до публічного управління в контексті інтелектуалізації суспільства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 6. С. 83–87. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/6_2018/20.pdf.

78. Chmyr, Y., Deineha, M., Shchepanskiy, E., Koshelenko, A., Kozenko, R. Tools for Counteracting Information Aggression Use of Elements of Information War in Ukraine. In: Radchenko, O., Kovach, V., Semenets-Orlova, I., Zaporozhets, A. (eds) *National Security Drivers of Ukraine. Contributions to Political Science*. Springer, Cham. 2023. Pp, 285–299. URL: https://doi.org/10.1007/978-3-031-33724-6_17

79. Stryzhak O., Akhmedova O., Postupna O., Shchepanskiy E., Tiurina D. National Brand, Tourism and Human Development: Analysis of the Relationship and Distribution. *Journal of Distribution Sciencethis link is disabled*. 2021. № 19(12). pp. 33-43. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/14569>

80. Zhuk I., Khaletska A., Stepura T., Shchepanskiy E., Sadova U., Pyla V. Public Administration System in the Field of Finance Under the Influence of Digitalization. *Economic Affairs*, Vol. 67, No. 03, pp. 225-231, June 2022. URL: <https://economicaffairs.co.in/Journal/abstract/id/NTMyNA==/?year=2022&month=June&volume=Volume%2067&issue=Issue%203>

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.rada.gov.ua> Веб-портал Верховної Ради України
2. <http://www.president.gov.ua> Веб-портал Офіс Президента України
3. <http://www.kmu.gov.ua> Веб-портал Кабінету Міністрів України
4. <http://mon.gov.ua> Веб-сайт Міністерства освіти і науки України
5. <https://mspu.gov.ua/> Веб-сайт Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України
6. <https://agro.me.gov.ua/> Веб-сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України
7. <http://mpe.kmu.gov.ua/> Веб-сайт Міністерства енергетики України
8. <https://www.e.gov.ua> Веб-сайт Міністерства цифрової трансформації України
9. <http://www.me.gov.ua> Веб-сайт Міністерства розвитку економіки України
10. <http://www.minjust.gov.ua> Веб-сайт Міністерство юстиції України
11. <http://www.minregion.gov.ua> Веб-сайт Міністерства розвитку громад та територій України
12. <http://www.msp.gov.ua> Веб-сайт Міністерства соціальної політики України
13. <http://www.minfin.gov.ua> Веб-сайт Міністерства фінансів України
14. <http://nbuv.gov.ua/> Веб-сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського
15. <http://gntb.gov.ua/ua/> Веб-сайт державної науково-технічної бібліотеки України
16. <http://www.ounb.km.ua/> Веб-сайт Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки
17. <http://www.adm.km.ua/> Веб-сайт Хмельницької обласної державної адміністрації
18. <http://km-oblrada.gov.ua/> Веб-сайт Хмельницької обласної ради
19. <http://www.khmelnysky.com/> Веб-сайт Хмельницької міської ради
20. <http://www.univer.km.ua/> Веб-сайт Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова